

**Kristýna Kajerová: Futurum i norsk
(med hovedvekt på vil og kommer til å)**

Budoucí čas v norštině (tvořený výrazy „vil“ a „kommer til å“)

Diplomová práce
Ústav germánských studií FF UK - odd. skandinavistiky
květen 2007

Norština, jakož i ostatní severogermánské jazyky, pojímá budoucnost značně modálně. I v ostatních germánských jazycích jako by jistý modální náboj ve vyjadřování futura existoval, ale neprojevuje se tak přímo jako v norštině, dánštině a švédštině. Jazykovědci se však futurem nijak zvlášť nezabývají – i když často tento problém přechází až do filosofických úvah o vnímání času. Pro nerodilé mluvčí je pak velice složité rozhodnout se pro některý možný způsob vyjádření futura, nehledě k tomu, že často ani rodilí mluvčí nedokážou popsat, proč použili ten či onen způsob. Jde tedy o otázku značně komplikovanou.

V první polovině své diplomové práce (kapitoly 1-7) se Kristýna Kajerová zabývá teoretickým rozбором celého složitého problému futura, jeho symetrickým a nesymetrickým vnímáním a různými přístupy k němu. Teoretické kapitoly zahrnují i uvažování o gramatickém času jako gramatické kategorii, o slovesném způsobu, o vidu a způsobu děje. Kapitola 7 potom podrobně probírá všechny možnosti, jak futurum v norštině vyjádřit. Možností je mnoho, každý způsob má specifické použití a diplomantka uvedla ke všem příklady v norštině, doplněné překladem do češtiny. Právě v tomto norsko-českém porovnání spatřuji zajímavý studijní materiál pro studenty oboru skandinavistika.

Druhou polovinu práce věnuje autorka praktickému rozboru problému. Vybrala několik zdrojů, z nichž čerpala příklady budoucího času: jazykový korpus, novinové články, v novinách uveřejňované horoskopy a meteorologické zprávy. Je tu možné vystopovat používání slovesa „vil“ a způsobu „komme til å“ a alespoň přibližně určit, proč se mluvčí rozhodl pro ten či onen způsob. Diplomantka dochází k závěru, že „vil“ značí menší stupeň jistoty, což může být hodnoceno i jako jistý náznak alibismu, zvláště u předpovědí počasí a horoskopů. I v této části musím vyzdvihnout a kladně zhodnotit diplomantčiny překlady uvedených příkladů. Do svých úvah pojímá i stylistické důvody užívání jistého druhu futura, ale i rytmus řeči resp. věty, který mluvčímu „napoví“, jaké vyjádření futura použít.

V závěrečném shrnutí se diplomantka odhodlává k závěru, že výraz „komme til å“ je nejvíce oproštěn od dalších modálních odstínů. Je tedy nejčistším vyjádřením budoucího času, i když ne nepoužívanějším.

Vzhledem k tomu, že diplomantka průběžně práci konzultovala, nemám k ní žádné zásadní poznámky. Její obsah vyhovuje požadavkům kladeným na magisterskou práci a navrhuji známku výbornou.

PhDr. J. Vrbová
Praha, 17. května 2007